

мативно установените случаи – и на други) правонарушения и вредните последици от тях.

Основание за прилагане на превантивна административна мярка поради нейния предотвратяващ характер не може да бъде извършено, нито дори започнало правонарушение, а опасността от правонарушение.

Тази опасност трябва да е явна, несъмнена, реална, конкретна и непосредствена. Значи опасността трябва най-напред да е явна и несъмнена – изводът за нейната наличност да се гради на положително установени факти на обективната действителност. Освен това опасността трябва да е реална и конкретна, т.е. съществуваща, налична, а не абстрактна и предполагаема. Накрая опасността трябва да е и непосредствена – с достатъчна степен на вероятност от незабавното настъпване на вредите, а не хипотетична и далечна (отдалечена по време и с малка степен на вероятност).

Кога е налице такава явна, несъмнена, реална, конкретна и непосредствена опасност е въпрос на преценка и установяване във всеки отделен случай. При това тежестта за доказването ѝ пада върху административния орган, овластен да приложи принудителната мярка – както във фазата по издаването на акта за прилагане на мярката, така и във фазите по обжалването на този акт по административен или съдебен ред (в зависимост от това предвижда ли нормативната уредба за дадена категория принудителни административни мерки обжалване и по административен ред, или само по съдебен ред).

Примери на превантивни административни мерки: настаняване на принудително лечение; забрана за използване на инсталации, уреди, машини и съоръжения, отстраняване на огнеизточници или пожароопасни материали и други подобни мерки, които се вземат „За премахване на непосредствена опасност от пожари и за отстраняване на груби нарушения на противопожарните правила, които могат да причинят пожар“ (чл.37 от Закона за противопожарната охрана).

)Преустановителните принудителни административни мерки са предназначени да пресекат, преуста-

новят продължаването на вече започнали и продължаващи правонарушения. Пример: употреба на физическа сила от служителите на полицията, а ако това се окаже безрезултатно – и на нормативно установените помощни средства за прекратяване на буйство или друго грубо нарушение на обществения ред.

Възстановителните принудителни административни мерки са насочени към отстраняване на вредните последици от административни (а в нормативно установените случаи – и други) правонарушения.

Правонарушението вече е извършено и от него са причинени вреди, т.е., касае се не само за „формално“ нарушаване на правна повеля, а за „резултатно“ правонарушение – такова, от което има външно изразени вредни последици. Предназначението на мярката е да се възстанови – по административен ред – противоправно измененото фактическо положение и по този начин да се отстранят реално причинените от нарушението вредни последици.

Пример: премахване на незаконен строеж (чл.222, ал.1, т.10 от Закона за устройство на територията – ЗУТ).

Разгледаните три вида мерки за административна принуда – превантивните, преустановителните и възстановителните, са обединени от законодателя при създаването на ЗАНН в обща рубрика – „Принудителни административни мерки“ (срв. чл.22 и 23). Те трябва да се различават от административните наказания, тъй като независимо от обстоятелството, че и те са израз на административна принуда в широк смисъл, те не са нито административни, нито каквито и да е други наказания.

Докато административните наказания са актове по прилагане на санкцията на съответната административноправна норма, принудителните административни мерки са актове по прилагане на диспозицията на приложимата административноправна норма. Докато наказанията се налагат, обжалват и изпълняват по реда, установен от Закона за административните нарушения и наказания, принудителните административни мерки се прилагат по реда, установен от Административнопроцесуалния кодекс. По този ред става издаване-

то, обжалването и изпълнението на актовете за прилагане на тези мерки (доколкото, разбира се, специалният закон, който предвижда издаването на акт за прилагането на една или друга принудителна административна мярка, не съдържа специални разпоредби в една или друга насока). Но този специален ред никога не може да изключи изцяло общият ред, установен от Административнопроцесуалния кодекс.

И още нещо: докато актовете за налагане на административните наказания (наказателните постановления) са правораздавателни актове, актовете за прилагане на принудителни административни мерки по правното си естество са административни актове, най-често – индивидуални и по изключение – общи административни актове.

)Предназначението на административнопроцесуалната принуда е да се обезпечи безпрепятственото и законосъобразно развитие на административния процес. Пример: изземване и задържане на веществен доказателства, свързани с установяването на едно административно нарушение – вж. чл.41 от ЗАНН.

)Административното наказание е неблагоприятна правна последица от морален или имуществен характер, налагана по определения от ЗАНН административен ред за санкциониране извършването на едно административно нарушение.

) Принудителното изпълнение по административен ред е предназначено да доведе до изпълнение на неизпълнените доброволно административноправни задължения, породени от наказателни постановления, съдебни решения или административни актове.

Принудителното изпълнение на наказателните постановления и решенията на съдилищата по наказателно-административен характер дела се извършва по реда, установен от Раздел IX на Глава III от Закона за административните нарушения и наказания, а принудителното изпълнение на индивидуалните или общите административни актове и решенията на съдилищата по административни дела, се извършват по реда, установен от Глава XVII на Административнопроцесуалния кодекс. ПС